

Nepodjeljivo se dočini ne mogu. Prepozna se pismo, opšti i dr. takođe po običajom čimnik il je dogovrano. Isto tako je sa prilevi. Novi se dalju postarom na-putniciem (osigruju postale) na administraciju "Nad Siege". Ima, pregrime i najbliži postu valja točno označiti.

Komu list nedodje na vremenu, reka te jari upravnici u otre-vanu pisanu, sa kojo se ne plada poština, ako se izvraća napile: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom raste male stvari, a zemlja sve pekvar. Naz. pol.

Iz carevinskoga vijeća.

Gover-dra. M. Luginja

(Nastavak i konac.)

Budi mi sada u kratko dozvoljeno razloge namjestačstva — ono doduse ne navaja nikakovih razloga — dakle nani-je namjestačstvo u tom obziru pobiti i to na temelju zakonitih odredaba.

U onoj odluci stoji da Posojilnica u Kopru, a to vriedi i za sve ostale na temelju navedenog zakona ustrojene vjersaj-ke zavode, nije dobila posebnu dozvolu od strane pol. oblasti, da može imati štedionice, te da ista izdaje štedioničke knji-žice glaseče na име vlastnika, što je po sudu namjestačstvu protuzakonito, te da nije po obrtničkim propisima opuštena davati zajmove na dragocjenosti. U zakonu ob ustrojstvu privrednih i gospodarskih zadruga od dne 9. aprila 1873. u §. 93. nakušimo, da je potrebita državna dozvola, dakle koncesija, osobito za izdaju založnica i zadužnica glasidel na име vlastnika, kaočta i vodjenje osiguravajućih posala. Visoka koc! Ja se podpuno slazem s tim, to dopuštam, da kad bi se htjela jedna Posojilnica, jedna vjersajka zadruga sa osiguravajućimi posli baviti, tada bi morala zato dozvolu imati; istotako kada izdaju založnike u svojem poslu, ako bi htjeli izdati zadužnike glaseče na име vlastnika, u svih tih slučajevih treba sva-kako dozvola, nu naša Posojilnica nije se bavila s timi poslovima, te ako kaže nadajuće namjestačstvo, da Posojilnica nemože po obrtničkim propisima nego samo iznimno na dragocjenosti zajmove davati, tada to takodjer nestoji, jer ako je takova zadruga, koja je zakonito priopoznata i upi-sana, pet puta ili pet sto puta u godini zajam na dragocjenosti dala, to bi moralo pol. oblasti u obče biti svejedno.

Sada valja riešiti jošte pitanje, da li se imade ukamatičive blagajničke doznačnice amatirski kamo smatraju, jer smatra oviđe namjestačstvo štedioničke knji-žice kao ukamatičive blagajničke doznačnice i kao papire glaseče na vlastnika.

Po mojem neuverodljivom sudu jest tako ono pravo, što su o tom izjavila razna gospoda. Izraz nije mođa parla-mantanar, ja ga depeče sam niti ne upo-trebljavam, već pripovjedam samo, što kažu druga gospoda; ja sam ga nekojim pri-povjedao, jedan je rekao: to je glupost a drugi besdočica itd.

Gospodo mojal Štedioničke knjižice Posojilnice glase uvjek na stanovito ime, a to nisu papiri *au porteur*, kao što se kaže. Pa ako se izdaje novac, kad je pred-ložena takova štedionička knjižica, tad to ne znači, da Posojilnica deje novac pred-izljetilju radi toga, što ga ona smatra pravnim vlastnikom, već radi toga, što ima ona u pravilih ustanovu, da nije dužna iztrativati izkaznicu. To je velika prav-nička razlika.

Isto tako ne može se kazati, da je štedionička knjižica ukamatičiva blagaj-nička doznačnica; po mojem sudu jest blagajnička doznačnica, bila ona ukamati-ljiva ili neukamatičiva, posve nješto drugo.

Predsjednik. Molio bi g. go-vorniku, da se drži predmeta, t. j. pre-nosti predloga i da izbjegava obširna raz-pravljivanja o štedioničkom pitaju. (Nemir). Gospodu molim za mir.

Zast. dr. Luginja: Ja sam, pre-uziveni, odmah gotov. (Nastavlja): Hotio sam jedino kazati, da je blagajnička doznačnica nješto posve drugo, nego li Šte-dionička knjižica. Poslije opaza se naj-bolje odatle, ako ne dobijen Štedionički uložak od blagajne, to ga mogu jedino putem *actio ex deposito* utužiti, dokim mogu utužiti za izplatu jedne blagajničke doznačnice nepotrebno samo tada i tim, da uživdim, da sam da ovo ili ono, ovomu ili onomu trgovcu, ovoj ili onoj zadruzi, a kao dokaz dobio sam blagajničku do-

značnicu, za koju želim, da mi bude in-plaćena.

To će biti, gospodo moja, prava strana, u koju neću danas dalje dirati. Ograniciti ću se samo na opazku, da je stvar, kao što je već i gosp. predgovornik naglasio, od velike važnosti i prenosti. Zašto? Onaj slatki, što sam ga naveo, dokazuje sam po sebi najbolje prednost. Pred sobom imademo naime slučaj, u kojem je neća od strane sudbene oblasti novoizabrano predstojničtvu vjersajke za-druge opisati, premda neima sudbenu oblast u zakonu ob ustrojstvu zadruga, to na maliču temelja, nikakva razloga za provedenje prijavljeng upisa.

Ova stvar je važna i u gospodarstvenih i društveno-političkih razloga, jer se ne smije narodno-gospodarstvenu zadužu, koju riešavaju kod nas takove zadruge, niti za jedan trenutak priediti.

Ja ču vam pružiti najbolji dokaz o visokom znamenovanju i potrebi takovih zadruga, takovih saveza kod nas, ako vam kažem, da bilo je primjerice u Puli ustrojena mjeseca septembra 1891., dokle prije pet godina, takova zadruga sa smještom glavnicom — u svemu sakupilo se odmah na početku samu 1200 for. od toliko dne-mica po 10 for., dočin je sviđala na koncu godine 1895., sa toli kukavnim sredstvi započetog delovanja, *Istarska posuđujuća* u Puli sa prometom od 260.000 forinti. (Dobro! dobro!)

Isti razmjer u množenju prometa na-lazimo i kod Posojilnice u Podgradu. U istom razmjeru idu i u nadalje. Še nešto manjim prometom, nu možda čvrše i sa krasnom rezervom zakladom radi treda — za sada žalbože samo treda zadruga — naime ona u Kopru.

Sve ove zadruge nalaze se u rukama Slavena, što je daljim dokazom, da se tako zvana kultura tamo dolje uvek pravo na razumije.

Stvar je prešna, jer imadu takova društva kod nas najprelemitiju zadužu, koju i vrše. Kod nas nisu riedki slučajevi, gospodo moja, gdje imade u zemljinskim knjiga na prvom mjestu na prvu hipoteku zajmova po 14, 16 i 20 po sto. (Čujte! čujte!)

To su hipotecirani dugovi. Nehipote-cirani dugovi plaćaju i 1600 po sto na godinu. Tomu se ne vjeruje. Neće se ta-kodjer da vjeruje, da plaćamo mi, tobodžaji divljaci, niža rasa, kamate i da onakvi postotci i glavnice od jedne druge, u pro-svjeti tobodži naprednije stranke potječu.

Proti odluci, kao što je ova, pošlo je izdana u postupku izvan parbenom, može se i poslije 14 dnevnog roka učluti utoč na višu oblast. Mi se ovde ne možemo umješati u judikaturu, nu zahtjevati mo-žemo od središnje vlade, da ona učini u dobrom smislu ono, što su njoj podredjene oblasti u zlom smislu učinili, da ona naime oblastim najviših sudsija razumeti, da se ne dogode onakve pogreske na štetu i nesreću pučanstva. Ovimi opazkami pre-poručam najtoplje, da prihvate prenost predloga. (Odobravanje).

G O V O R

zastupnika Jurja Biačkinia, izrečen u sjednici dne 12. oktobra 1896. care-vinskog vijeća u Beču.

(Započeo hrvatski).

Visoka koc! Danas, pri razpravi ove zakonske osnove o dizajnu vojnike u godini 1897., mi zastupnici potištene naroda ove monarkije, više nego nijednog drugog dana čutimo nepravice, koje podnašamo s nesrećnog vladajućeg sustava. (Tako je).

Po tom sustavu dva same naroda gospoduju u ovoj monarkiji: Niemci i Magjari. Ali, pogledamo li na ogromni broj vojnika, koji se svake godine trga iz mo-jinog narječja, mi vidimo, da u velikoj

vedutu ti vojnici nisu ni Niemci ni Magjari, nego Slaveni. (Vyborně! Dobro!)

Ipak mi Slaveni, premda većim di-lem podnizamo i težke novčane porezne terete, i još teže krvave terete vojničke, ne pitamo povlastica, ne pitamo prevlasti, nego samo pravica. (Vrlo dobro!) Pitamo, da budemo svi jednakni u uživanju usta-vnih prava, zahtjevamo, da u ovoj monarhiji ne stane već vladajućih i robujućih na-roda! (Živo odobravanje i poklici: Vy-borně!)

(Zatim reče njemački)

Visoka koc! Ja neću danas na dugo govoriti, niti ću opetovati stare tužbe na nepravednosti, koje se i u vojsci naznačuju hrvatskom narodu. Ali moram ipak na-glasiti, da nevolje u kopnenom vojski i u mornarici, na koje smo se mi Hrvati ope-tovano tužili, žalbože još nisu uklonjene. (Čujte! čujte!)

Najemnu jeziku ne izkazuje se dužno poštovanje, hrvatski vojnici zlostavljaju se (Čujte! čujte!), hrvatska mladež namjerno se odbija, sa vojnickim zavoda, a osobito se ratnoj mornarici u tom pogledu nasuša nam se najvećih nepravica.

Nije daleko vrijeđe, kad će na ratnoj mornarici, premda su pretežnom većinom mornarici hrvatske narodnosti, sasvim ne-stati hrvatski čestnici. (Čujte! čujte!)

Akademija c. i kr. mornarice na Rici, reč bi, da izključivo obстоjeći za Magjare i za Niemce. Hrvatska mlađadžija iz Dalmacije i Istra odbijala se je do sadu od akademije izlikom, da nezna njemački; ali ove godine našla se je nova izluka za one mlade Hrvate, koji njemački naučile. Ove godine odbilo se je jednog Hrvata iz Dalmacije, premda je uzorom fizičke snage i zdravlja, pod izlikom, da mu je jedno rame za pol centimetra više od drugoga! (Čujte! čujte! — Smiek).

Što li nećemo još mi doživiti u ovo krasno doba dualizma i Sterneckova go-spodarenja na c. i kr. ratnoj mornarici?

Ali, moja gospodo, neda se uz to pri-tajiti, da pod takvim gospodarenjem sve više izčezava onaj stari duh, koji je na-dabnjivao našu mornaricu u vremena po-kognog nadvojvode Maksimilijana i Te-gehoffa, i koji ju je doveo do slavljivih pobjeda Helgolandu i Visa. (Vrlo dobro!)

Jedina nada, da se onaj duh opet razbudit, bio je podadimir Karlo Stjepan. On je znao cijeniti riedke krpjosti hr-vatskih mornara, znao je s njima govoriti u njihovom materinskom jeziku, a nije po-znavao narodnostne mržnje. Ali, reč bi, da će i ta zadnja nada izčeznuti, jer se ovih dana moglo čitati u raznih novinah, da je podadimir Karlo Stjepan uvidio, da mu je bolje ukloniti se Sterneckovu gospodarenju, izstupiti iz ratne mornarice, (Čujte!) i posvetiti se upravi svojih do-bara u Galiciji.

Moja gospodo! Ovo su crni znakovi, koji svakoga pravoga rodoljuba moraju vrlo zamisliti, tim više, kad se uvidje, kako uprkos strogo vojničkoj stagi, vla-dajući politički sustav monarkije i u samoj vojsci vrši svoj razvratni upliv. (Vrlo dobro!)

Nije kudkamo, čestna gospodo, obma-njivati se! Ne uvede li se čim prije u svoj monarhiji pravedan sustav vladanja za sve kraljevine i zemlje, za sve narodnosti, žalostna narodnostna mržnja, kao kakva epidemijska bolest, zarazit će i našu hrabru vojsku. (Tako je!)

Prvi znaci već su tu, a ja vam hoću, da neidem danas na dugo, samo jedan od tih znakova još ovde navesti.

"Magyar Hirlap", "Pester Lloyd" i razne druge magjareke novine pričaju vrlo uznemirujućih i težkih vesti o nekome krvavom sukobu, koji bi se bio dogodio prije polovice mjeseca septembra ova godina, prigodom vojničkih vježbi u Neve-sinjima, između magjarskih i hrvatskih vojnika.

U koliko spomenute novine pripovje-

dači svaki četvrti na svakim arka.

Dopisi se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

Preplaća se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

Preplaća se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

Preplaća se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

Preplaća se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

Preplaća se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

Preplaća se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

Preplaća se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

Preplaća se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

Preplaća se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

Preplaća se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

Preplaća se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

Preplaća se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

Preplaća se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

Preplaća se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

Preplaća se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

Preplaća se nevrađaju ako se ne-vezuju.

Nehijsnjeg listovi se nepriznaju. Preplaća se počasnim stojil-ffor. za sajake 20 for. na godinu. Razmjer je 20% i 1% za godi-ge-dine. Ivan carevac više postavlja

Na male jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetti br. 14.

Izdati svaki četvrti na svakim arka.

domaćih radaški i jer naši ljudi neida u blizini Italiju nikomu smetati. Da se je počinjalo Vaš glas, danas nebismo morali zabilježiti jedno ubojstvo u našem mirnom mjestu. Evo što se je ordje grozna dogodilo.

U krčmi „Al Monte Verde“, kraj crkve svetog Roka, nalazio se dne 20. tek. mj. u 7 sati na večer društvo, u kome bijaše također i Cesare Piccirilli, talijanski pripadnik, po zanatu zidar. Okolo 7 i pol sati, dodjut u istu krčmu Ambrožije Reali, Binda Josip i Zepper Josip, prva dvojica također pripadnici talijanski, a treći iz okolice tršćanskog. Cielo društvo bilo je ugrijano vino.

Cim su stupila ova trojica u rečenu krčmu, naradili su večera. Piccirilli i Binda u brzo se posvadiše, i to radi toga — kako kažu — što su rečeli Piccirilli i njegov drug Cermino Antonio Cerconi, alias Cesareno. Toto (ovaj poslednji nije bio prisutan svadbi) radili u blagdanima i svečici.

U to vrijeme se također i Reali, dajuće pravo Bindi i napadajući na Piccirilla sa: „affanati“, „voćina mestieri“ itd.

U to se htio povuci Piccirilli u svoju sobu (Piccirilli i Cerconi stanovavu u prizemlju iste kuće) pozvati i onu dvojicu, da podiju za njim, da ju im nješto priobgati. Ovi se odazvale pozivu, ne slikeše na zlo. Došav na vrata spavaonica, nadju ih zatvorena. Piccirilli podje, da traži druga s Cerconim, koji je imao ključe i koga nadje pred samim krićnim vratima. Otvoriv vrata, podju sva četverica u spavaonicu, u kojoj se bijaše svieća, te prodiraše samo slabo svjetlo iz hodnika. Našav se sva četverica u tamnoj zobi, posvadiše se opet, te dodje i do krvavog čina. Cerconi uzme kamen te navali na Bindu i Reali-a, a Piccirilli skoči u pomoć svomu drugu Cerconi-u.

U spavaonicu bijaju dvije postelje, paralelno jedas s drgom i jedan stol, na kojem bijaše bodež, kojim podni kasnije Piccirilli ubojstvo. Tukli su se usred sobe. Spomenuv se Piccirilli, da se na stolu nalazi bodež, prekoči postelju, uzme bodež, te navali na Reali-a uprav u čas, kad je ovaj bio priteči u pomoć svomu drugu Bindi, te ga udari po glavi, izpod desnog uha: tako silno, da se Reali struši na zemlju višeč: „ajuto, son morto!“. Kad je to bio njegov drug Binda, priteče mu u pomoć, ali prekasno, jer je Reali bio već izpuštil dušu. Ubojica Piccirilli i njegov drug Cerconi pobojgoše iz sobe.

Cim je oblast saznaza za zločin, posloj je na lice mjeseta povjerenstvo.

Binda Josip, drug žrtve Reali-a bude privoren, na isti bude pušten na slobodu drugi dan na večer; zatvoren bijaše i ubojica Cesare Piccirilli, koji sada čami u zatvoru.

Povjerenstvo je brojavalo na sve strane, da se učovi drug ubojice, Cerconi, koji bijaše učoven tekar 24. tek. mj. na Trstu kraj Rieke, koji se sakrivaše u kuci jednog svog prijatelja i koji bi istog dana pod večer doveden ovamo.

U noći bude privoren također Josip Zepper, na pušten bje na slobodu drugi dan na večer.

Dne 22. t. mj. bila je sekacija i posljice tega pogreb žrtve Reali. Pretražujući žrtvu naslo se kod njega 280 for. a. v. i nekoliko talijanskih lira, koji novac bude uvez u pohranu od sudbenog povjerenstva.

Ovaj sud marijivo iztržuje, da saznade za pravi uzrok ubojstva.

Dana dne 26. došla su ovamom iz Rima dva člana rodbine ubojice Piccirilli-a, da vide, što je na stvari.

Taj grozni čin izazvao je veliku nevolju u našem gradu, koji nije viđan na takva „junaštva“ bratje naših iridentaša s preko mora. Takovih širinja talijanske kulture doista nam ne treba, te bi ih jurne oblasti morale odpraviti tamo, odkud su došli (a s njimi i demaće renegate, šarenjake i iridentiste. Op. slag.)

Razgovor

Mikula i Martina.

Mikula: Dobar večer, Martine!

Martin: Bog daj zdravlje, Mikula!

Mikula: Ma bravo naš Počesavac. A ma merita, da mn se reče bravo.

Martin: Valjada za ono, kako je Matijici zabruši.

Mikula: Za ono da. On šegavac misli, dare ima beti, da se ga svaki mora bojati, mu je liši Počesavac zapival: Vaši beci neka vam budu, a dokle budem imal zdrave ruke, ču i dobivati, a ako ne budem mogao delati, znati, da će me svaki prija pomoći ner vi. Ma bravo i stoput bravo!

Martin: Onako bi valjalo, da svaki govor, kad mu pride, da mu neće dati dobitku. Nas dobitak su naši trudi. Svi imamo od potrebe jedan drugoga i nikad se nezna, ki će koga prije tribovat. Ma zato kliči obrazu i poštenja, neće se prodati kako blago.

Mikula: E' ma poslija elecijom, da će gradit jedna protestantsku crkvu, pak da će biti dobitnik. Spominjate se, kad je lista hodila okolo, ki će se za protestanta zapisat, a sada misle delat crkvu. Na skviru da će biti dels almeno za dva biljara ljudi. Tako davaju intendit onim bavilom, ki se puštaju za nos peljat.

Martin: Ote on delat tugu i nevolju, nego se ja ne žđim onim, ki tako govor, nego se žđim onim, ki jim veruju. Pustimo protestantsku crkvu na bandu, jer u nas je protestanti i bez crkve, nego ču ti povit jednu drugu, ku morebit nisu čul. — Onomu mi je niki povidal, da juna u nas framasonov, i da se njihova skrovita skupština zove: „I figli d'Italia“. S privine nisam veroval, ma sam to kasnije čul va jednom talijanskom foju.

Mikula: Jos nam je i to falilo!

Martin: Najlijep je pak, da su s timi framasoni dobri prialjelji i niki ljudi, ki bi hteli dati intendit, da su tobož dobri, karstiani.

Mikula: Kako na priliku naš Jovanin, ona sveta dušica, ka ni nikad od drugoga zla rekla: „Eh, da bi sveti Frančiško prijal kad god malo u Lošinj, kako bi nikih ternih s kordonom zupčala.“

Martin: Dosta ti ga pogledat, kad gre putem, da rečeš: oslobodi nas Bog i sveta Ursu!

Mikula: Hvala Bogu, sve po malo smo se počeli pozivati, a s vremenom čemo još i bolje. Ali nikažnje naši framasoni, da naša mat-ni-bila „madre d'Italia“, dokle ni mi nećemo nikad biti „figli d'Italia“. Prije nego to bude, čemo još dragadje deškrut.

Martin: Pribiće večine, kad će i naš svit bolje oči otvoriti i tadi će vidit, kamo ga peplaju: „I figli d'Italia“.

Mikula: Ako Bog da, brzo čemo vidit, koliko je u Lošinju ljudi, ki misle svojom glavom, a kolikim jo glava za intrigu.

Martin: Vero želim to i ja malo vidit. Neka su dali svakome „scaza cani“ s njihovim bavdom, ako ni soldina ne plaća, a našim posidentom nisu ga dati, još ih se ne bojimo.

Martin: Anci neka pur tako delaju, tako te brže ljudem oči otvorit. Ma zađe je njim tako težko razdiliti se od komuna?

Mikula: Ča ni to ne znaš? Žašto ih je strah, da drugi zame u ruke one librine. Ma to će ti bolje drugi put povit. Bog Martin! Anci prije ner se razdiljuju, ču ti preporučiti, da na mrtvi dan, kad jideš u svetogoga Martina, ne pozabij pokropiti i on friski grub, u kom počiva ono mlado tilo, za kime se pale tolike suza. Spomenimo se njegove nedostatne krv. A sada Martine, lakač noć!

Martin: I od Boga pomaci. Ma znaš, da su mi skoro suze prišle na oči: I ubijaju nas i još nam ni dosta. Bog, Bog!

Franina i Jurina

Jur. Čuće Franc, male kada se već čuje glas iz Buzečine, tamo ide valjda sve po loju.

Fr. Dakako, sve bi šlo kako po loju, kad nebi bilo nadošli smutnjivac u onoj občini. Nesretni Božac iz Rakitovca je za života rekao, da je buzenski spasitel krv njegovoj preranjo mrtvi. Humljani su govorili, da će dati u prizu bivšega podeljstava, pak su oni brižni morali podnjesti u prizu njihova pedeseta, a to da je sve maslo njihova spašetja.

Jur. Je li istina, da je jedan občinski zastupnik u Buzezu u sedmici od 19. t. mj. postavil presian predlog, da se na temelju §. 10. zakona od leta 1863. zaključi, neka se radi reda i mora buzetsko smotljivec odpravi iz Buzeza.

Fr. Bogome je, i blažena ura za sve i za iste Buzečane, kai bi bili odgušani svi, koje dobro poznam, onda bi se povratili red i mir. A da vidiš, kako se je taj glas posudija još onoga dana raznesao, sve je pleškalo od veselja; kuda i kamo si došao, samo o tem su se ljudi pogovarali i vikali: da li nijani!

Jur. Tako spašitelju ide malo riječ, da ih spasi.

Fr. Samo prodane podrepnuće i izdajice svojega roda, i na prvi Talijani ne vjeruju njegovomu kraljevstvu, jer da propada valja prvi 14 dana t. j. do dne 9. novembra.

Ljubić a ogroženici pucančari radi školskih taksa. Prijatelj nam javlja iz Veloskog kotara, da je i u onih mjestima onaj čestiti pak silno ogrožen radi nezretnog zakona o školskim taksa. I tamo da su nastali Talijanski i njihove podrepnuće svatih svih krivajući radi školskih taksa na hrvatsko-slovenske zastupnike u istarskom zaboru, ali to im nije poslo za rukom. Temeljito i nepotrebno napisano članak o školskim taksa, približenim u predzadnjem broju našeg lista, da bijahu otvorena eči i najtvrdokornijem Tomi.

Ovoj vjesti imademo mi dodati, da ogroženost raste daonicom među našim putnikom na Koparčini, a počeli su u raznih stranah Istre uvidjati i talijanski knjetrovi i radnici tko im je prijatelj, a tko neprijatelj i tko je bio u saberi za takve, a tko preti vjemu.

Nezretni školski taksi uveli su jedino talijanski zastupnici u istarskom zaboru i cijedino oni su odgovorni za sve posljedice, kojo bi mogla među siromašnim pucančarom nastati usjed velike ogroženosti. A kako da i nebode siromašno pucančarstvo ogroženo pretrećenim taksi, koja se u svadja upravo, ove godine, kad je stanovništvo Istre snasla nerodica i slaba ljetina?

Promislite siromašnog gospodara, otca mnogobrojne obitelji sa dvoje, troje djece sposobne za školu, odakle će on skupiti 13 ili 18 kruna, za školski taksi, kad neće imati niti za sol ili polento.

Reći će tko: ta za siromašne, koji ne mogu sami plaćati, platiti će občina. A odakle će, uzati taj novac občina, koja je obično siromašna, ako su i njezin občinari siromaši? Ono, što bude merata izdati za svoje siromašne, a uime, školske takse, naprati će morati avim občinom — dokle i onim siromašnim — kao novi, name, i tako će doći siromašni izpod džepa pod kap, dočim će si kojigod u imu te takse i omasti bradu.

I u zadnjem broju savija se, porekla baba poput zmje otrovnice zbog težkog grijeha njezinih prijatelja radi školske takse, ali čitavo njezino brbljanje neće zavesti ga pravog puta i sa pravog shvaćanja niti jedne zdrave glave.

Junaci u zresnjakih „legaša“. Od tamo pišu nam 24. t. mj. Naš velelastni i obični ljubljeni ūpe-upravitelj g. Vranjačić podnože u slobodnih urah po dva puta u čedno na veler u svojem stanu mlade župljane u crkvenom pjevanju.

Neizmjeren je to trud, ako se pomisli, da skoro nijedan od tih pjevača nezna čitati ni pisan. Ipak je on velikom marljivošću i pozvaničnošću u toliko uspio, da je svoje pjevate lepe i pjevanja uvežbalo i da ovi za crkveni svesanstvo u našem miloglasnom jeziku u božjem hramu skladno i složno Bogu slavu i čast izazuju.

Ali to nije pravo podrepnicim bujekili advokat, prodancem optaljske gospode i promicateljem nezretni „Lego“. Ti ūrenjaci zresnjaci pošto ne mogu zabraniti gospodinu ūpenopravitelju, da se izvršuje za dobro putka i za slavu božju, i budući ogrožena večina župljana ne alusa više njihovih dževalskih sajjetva i naskra, htijedose se osvetiti g. ūpenopravitelju onako, kako im to propisuje slavna talijanska djeđovska kultura.

Junaci, kao što jesu, koji se boje stupiti javno i otvoreno proti protivniku, ne plaže se noći ni crnih izgreda. Po noći name, iz zasebne — po talijansku — navaljuju na kuću g. ūpenopravitelja s kamjenjem, pak se junaci poberti čim uvide, da ci mogli odkritveni biti. Na to neće ūritje talijanske kulture.

Zrejmo upozorujemo političku vlast, napose slavno oružništvo.

„Legina“ škola bez vjeronauka. Iz Zrenja (občina Oprtalj), piše nam prijatelj, da se je prvočitni broj hrvatske djece u nezretni „Leginoj“ školi vrlo umanjio i da ne imaju g. ūpe na pravom napredku u ūrenjem ūkoli. Učitelj je po rodu i jeziku Tatjan, te ne razumije ni najmanju djece, niti ona njega, da počne u ūkoli — po talijansku — navaljuju na kuću g. ūpenopravitelja s kamjenjem, pak se junaci poberti čim uvide, da ci mogli odkritveni biti.

All što je najzadostnije i što je protuzakonito, u toj školi se podnjeće nijedan, svečenik, vjeronauka, što bi morao biti glavni predmet u pratiočkoj školi, gdje se osuđuje u mlada srca prvo znanje o Bogu, i u obči o našoj svetoj vjeri.

Nije nam poznato, da li znade za sve to dočitni ūkolski nadzornik i viša crkvena oblast, pa ako im jo to možda nepoznato, činimo ih ovim na to opremiti i odgovorni im za sve, zle pojedince, koja bi mogli odatle nastati.

Pučka škola kod nas, bila ona talijanska ili hrvatska, nezmije biti bez vjeronauka. Neka

Zahvala.

Podpisana udova zahvaljuje se ovim putem najdražije banki "Slavija", koja jo po smrti njenogoga pokojnoga supruga Jakova Dereanija, koji bijaše kod iste osiguran za kapital od 5000 for., i to samo kroz tri godine, čitavu osiguraru svetu izplatila točno i odmah, čim bijahu predloženi za to potrebni spin.

Radi toga smatra ugodnom dužnosti preporučiti najtoplje rečenu banku slavnou občinstvu.

Na Razdrom, dne 17. oktobra 1896.

Marija Dereani v. r.

DROGERIJA
na debelo i drobo

G. B. ANGELI
TRST

Corsso, Piazza della Loggia 1.

Održivana tovarna čopilac.

Velika saloga olijnati hrvat, lastni indeks. Lak za kože, — Angleški, je Francije, Nemcijski itd. Velika saloga finih hrvat, (u tubetii) po ugodnih cenuh. Lak za parkete in poda.

Mineralne vode
iz najbolj znanih vralcov kakor tudi romansko šveplo za izvrpljanje trt.

FILIALKA

C. K. PRV. AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA
za trgovino in obrt v Trstu.

Noveci za vplačila.

V vred. papirijih na 4-dnevni odbitki 2%, 30-dnevni odbitki 2%, 8- 2%, 12-mesecni 2%, 20- 6%, 30- 3%. Za pismsa, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstr. veli, stopilo nove obresime takvo v kreditu s dneva 5. februarja, 9. febrara in odnosno 2. marca t. l. po določenih objavah.

OKROŽNI ODEL.

V vred. papirijih 2% za vsako sveto.

V napoleonskih brez obresti.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Peito, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bidizi, Gablonz, Gradec, Šiblji, Inomost, Celjeves, Ljubljana, Lino, Glomna, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — brez troškov.

Kupnja in prodaja

vrednotuj. diviš, kakor tudi vnoženje kuponov proti odbitku 1% provinje.

nakaze vseh vrst pod najuzemnejšimi pogoji.

P r e d u j m i.

na jamstvena listina pogoji po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu Parizu, Berlunu ali v drugih mestih — provinja po jake uvestniki pogojki.

Kreditna plama na katerokoli mestu.

Vložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, slati ali strobeni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Naša blsgajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske in italijanskih frankih, ali pa po dnevnem cursu.

Trst, 2. februar 1896.

Svečar J. Kopac

Solkska cesta

broj 9.

preporuča veletastnemu svečenstvu, crkvenim upravam, te slavnom občinstvu pravo

pčelno-vošćene svieće

kilogram po for. 2-45.

Da su ove svieće, koje nose protokolirani tvornički znak, nepokvarene, jamčim da su svotom od 1000 kruna.

Svieće slabije vrsti za pogrebe i postranu razsvjetu crkava dobivaju se po vrlo nizkoj cieni.

Prodajem takodjer tamjan za crkve:

Lacrma naftiniji klgr. po for. 1.20

obični " " 1.—

Granič " " .60

Robu šalje na sve strane austro-ugarsko monarhije presto od poštarine.

Velika lutrija u Inomostu po 50 novčića

Glavni zgoditak

75.000 krunah.

Srećke po 50 novč. preporuča: Giuseppe Bolaflio, Alessandro Levi, Mandel & Co, Girolamo Morpurgo, Ign. Neuman, Marco Nigris, Enrico Schifflmann.

U ljekarni E. Tomaja nasljednik

A. WINGER

u Zagrebu, Ilica broj 12.

dobivaju se osim svih ostalih liekova nekoji obče prokušani i vrlo koristni esbito preporučeno vredni liekovi:
Mazilo proti kostobolji ili protin, hematitum, kalanju i trganju u kostih, ukočenosti ili grčevom žilom, boli u kukovih i kritical, kostom poganci, probadanju, svakovrsnim bubrežama. — Cena 80 nov.

Sladka voda za kašjal ili breh i za prsa, koja se nosi kašjal, prehlada ili katar, u prahu, pladu, težko disanje, promuklost u grlu, sijljivost. — Cena 80 nov.

Pojačeni željezoviti sirup, djeleže proti slabosti, bljeđosti, podbluošti, djetinjstvu, ženkim bolestim, slabokrvnosti, nemoci. — Cena 80 nov.

Pojačene švedske kapljije ili švedska životna tinktura (Lebenssesenz). Ovim se glasovitim sredstvom očišćuju krv i zlatenica, popravlja i okrepljuje želudac i ublažuje glavna bol, olakšava tegobne ili mučnina, tjelesnu i vjetru, uklanja se bol u šljeci, šljednica grčeve, kuhinja, gromica ili zmica, zavisanje ili grčnja u trubici. Tko ova teli koristno djelujuću švedsku tinkturu redovito piće, sačinjava se i zdravje, tjelenu snagu i zaprćili ramo bolesti. — Cena 80 nov.

Prah za blago ili za marvu, koji svakomu poručuju za konjki keli ili kašjal, za volove, krave i svinje, za lagano čišćenje, za objedinjavanje i probave, da blago neče radio kriterij, pa se napuhne. Krave davaju od njega vite i boljega mleka, konji postaju čilji i jači. — Cena jednom omotu 45 nov.

Svajearške pilulice, najsegurnije sredstvo za žljednike i crve, za otvaranje proti zapaklini, navala krv u glavu i prsa, tromosti ili žljeci. — Cena skupljici 70 nov.

Mazilo za blago, osobito za konje i volove proti koštanji boli, srgečini, nategnutju žilama, ukočenosti i otoklim posjeću težkoj napore, za objedinjavanje žila i živaca. — Jedna flasa 80 nov.

Tekućina proti izpadanju vlaši, učinkujući i odstranjuje prhnuti i posjećuju rast kose. — 1 flasa 50 nov.

Mast, proti lijevoj, kramstam, poručni i osipotinam. — Jedan lontčić 50 nov.

Fine parfume, mirisave vodice, razne pomade i boje za farbanje kose, da siede kese počne, fine sapne, praske za gospodje, sredstva za poljepšavanje; praske za čišćenje zubi, trestine za zube, od kojih zubi pobjeđuju.

Spužve za umivanje, kefice za zube.

Razne sprave iz kaučuka, bandaže, povojne, kiruržke sprave.

Ruskog čaja, finog Jamaika-Ruma, Malaga-vina, francuzkoga Cognaca.

ZALIHA MINERALNIH VODA.

Sve po novinah oglašene medicinske specijalitete.

Tko naruči za pet forinta vrednosti, plaćam sam poštarinu.

Listnica uredničtvina.

Gospoda M. Perković i A. Karlović:
Vikinada: Listove Vaše vratiće nam, jer da valja platiti pristožbu od pol novčića po broju: dogovorio se više vas, pa ćemo vam stati listove pod jednom posticom ili dželte ili sami na pošti, jer tada od pada pristožba.

Najnovije pneumatičke dvokolice
sa zvonci, svjetiljkami, zračnim tlacićnicama i svim pripravama prodavaju se sada po sniženih cienah kod novo ustanovljene tvrdke

Ant. Nehrony
TRST, ulica Molino piccolo br. 9

Ova tvrdka ima generalna zastupstva za Trst, Istru i Dalmaciju prve česke tvornice dvokolica OPTIMA i prve hrvatske tvornice dvokolica CROATIA.

OPTIMA Za svaku dvokolicu jamči se 2 godine. Spomenute dvokolice ne smije se usporedjivati a. onima, koje preporučuju po novinah sumnjevaju tvornice po nizkim cienah. Ove su vrlo čvrste, lepe, lakhe i trajne. — Svakoj dvokolici priložen je tiskani naputak; kako ju se ima rabiti i u redu držati, kako se rabi oruđje, i kako labko svakac sam može naučiti voziti u malo dana i bez pogibelji. — Naručbe obavljaju se točno na sve strane.

Ujedno prodavaju se takodjer šivači strojevi za obitelji i rukodjeće, **Singer** i **Hove** po tako sniženih cienah, da se nije bojati konkurense od injedne strane.

Važno za putnike! Na popravak, čišćenje i pohranu primaju se dvokolice uz vrlo niske cene.

Preporučam se slavnom občinstvu i vozačem, osobito iz Trsta i okolice, za popravljanje dvokolica i šivačkih strojeva svake vrsti. U mojoj radionici imam izvježbanog mehaničnika, koji će svakoga poslužiti na podpuno zadovoljstvo.

Za podukta u vožnji na dvokolicama imadem na raspolaganje najveće i najlepše prostorije u sredini grada. — Voziti nauči se labko svakac u kratkom času sa vrlo malenim troškom.

Kupca dvokolice nauči se bezpitrano voziti.